

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

**«ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ НА
УНІВЕРСАЛЬНОМУ ТА РЕГІОНАЛЬНОМУ
РІВНЯХ»**

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції
08 грудня 2023 р.*

Дніпро
2023

Захист прав людини на універсальному та регіональному рівнях: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Дніпро, 08 грудня 2023 р.); укладач: канд. юрид. наук, доц. Л.А. Філяніна Дніпро: Університет митної справи та фінансів; 2023. 575 с.

Друкується в авторській редакції

Збірка містить матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, в якій взяли участь науково-педагогічні працівники установ вищої освіти України, здобувачі вищої освіти, та інші. Тематика тез доповідей охоплює актуальні питання захисту прав людини у мирний час та під час збройних конфліктів, захист прав уразливих груп населення, плюралізм підходів поняття «міжнародні стандарти прав людини» та інше.

Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції можуть бути використані науково-педагогічними працівниками для підготовки до занять з теорії права і держави, конституційного права, міжнародного права, міжнародного захисту прав людини, права Європейського Союзу та інших дисциплін, а також для розробки підручників та навчальних посібників. Збірник буде корисним для здобувачів вищої освіти при підготовці до навчальних занять із зазначених навчальних дисциплін.

Оргкомітет не несе відповідальності за зміст та автентичність тез, опублікованих у збірнику. Всі матеріали подано в авторській редакції та виражають персональну позицію учасника конференції.

Косаревська Аліна Вікторівна ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА НА ЗАХИСТІ МИРУ ТА БЕЗПЕКИ.....	307
Кошутський Андрій Сергійович АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	309
Кравець Владислав Ігорович ГАРАНТІЇ ПРАВ ДИТИНИ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ: ПРИНЦИПИ ТА ЗАХОДИ ЗАХИСТУ.....	312
Кутіщев Святослав Вячеславович БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ЗАХИСТІ ДЕРЖАНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВ ГРОМАДЯН: ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ.....	314
Кутіщев Святослав Вячеславович ПРОБЛЕМИ ПРОЦЕСУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	318
Левченко Юрій Вікторович РОЛЬ УПРАВЛІННЯ СЛУЖБ ВНУТРІШНЬОГО НАГЛЯДУ ООН У ДОТРИМАННІ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	320
Лисенко Аліна Олексіївна ЗАХИСТ ПРАВ ДИСКРИМІНОВАНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ.....	323
Литвинова Анна Павлівна ЗАВДАННЯ ТА ВИКЛИКИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ: ВІД ОХОРОНИ ПРАВ ДО РОЗВИТКУ.....	326
Лісова Єлизавета Валеріївна СУЧАСНИЙ СТАН ІНСТИТУТУ ПРОБАЦІЇ ТА ЙОГО АСПЕКТИ.....	328
Лукашенко Станіслав Олексійович ГРОМАДЯНСТВО ЯК ФАКТОР ДОПУСКУ ДО ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	330
Лутай Дарина Анатоліївна ПОРУШЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	333
Лутай Дарина Анатоліївна ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	336

Бібліографічні посилання:

1. Claire Gardner. Democracy and the Rule of Law. 2021 URL: <https://law.wm.edu/academics/intellectuallife/researchcenters/postconflictjustice/internships/internship-blogs/2021/claire-gardner/democracy-and-the-rule-of-law.php> (Дата звернення 14.11.2023)
2. Статут Ради Європи від 32.10.1995р. No 994_001 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001#Text (Дата звернення 14.11.2023).
3. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26 черв. 1945 р. URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf (Дата звернення 14.11.2023)
4. Чи вб'є війна Росії верховенство права в Україні та Європі?. 2022р. URL: <https://verfassungsblog.de/%D1%87%D0%B8-%D0%B2%D0%B1%CA%BC%D1%94-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%97-%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2/> (Дата звернення 14.11.2023)

Кошутський Андрій Сергійович,

здобувач вищої освіти Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (ПННІ)

Науковий керівник: Гавриленко Наталія Вікторівна,

доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва Національного
університету кораблебудування імені адмірала Макарова (ПННІ)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Правове регулювання економічної політики – основа діяльності будь-якої держави у сфері економіки. Активна роль України у сфері економіки проявляється у її обов'язках визнання, дотримання та захисту права і свободи людини і громадянина, зокрема права на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Цей обов'язок держави закріплено у ст. 42 Конституції України[1].

Акти війни або тероризму створюють таку серйозну загрозу самим основам прав людини, що створюється враження їхнього краху. Війни та надзвичайні ситуації дозволяють державам «робити виняток» – або тимчасово не виконувати – деякі зі своїх зобов'язань у галузі прав людини.

Звідси беруть початок численні труднощі і суперечності, з якими стикаються сучасні підприємці у своїй підприємницькій діяльності. В цьому контексті можна виділити наступні ключові проблеми:

1. Легіслативна складність: Постійні зміни в законодавстві, податкових нормах та регулюванні ускладнюють підприємницьку діяльність і вимагають великих зусиль для їх виконання.

2. Податковий тиск: Високі податки, обов'язкові внески та складна система

оподаткування роблять важкими утримання бізнесу прибутковим і конкурентоспроможним.

3. Регуляторна недоречність: Надмірне регулювання та бюрократія можуть

призвести до перешкод у розвитку бізнесу, а також до корупції та недобросовісних дій.

4. Інтелектуальна власність та конфіденційність: Захист інтелектуальної власності та даних стає важливим завданням у цифрову епоху.

5. Фінансові виклики: Доступ до фінансування, управління ліквідністю і залучення інвестицій можуть бути складними завданнями для підприємців.

6. Зайнятість та соціальний захист: Підприємці часто мають нестабільний графік роботи та відсутність соціальних гарантій, що створює виклики у плані балансування роботи та особистого життя.

7. Міжнародна торгівля: Сучасні підприємці стикаються з ускладненими правилами міжнародної торгівлі, митними тарифами та торговими конфліктами.

8. Відповідальність за сталість: Ріст інтересу до сталого розвитку вимагає від підприємців дотримуватися екологічних та соціальних стандартів, що може бути витратним і складним завданням.

Ці проблеми вимагають ретельного аналізу та пошуку раціональних рішень для забезпечення успішної діяльності підприємців у сучасному світі.

Ось які наші ідеї як вирішити ці проблеми. Вирішення проблем, з якими стикаються сучасні підприємці, вимагає комплексного підходу та спільних зусиль уряду, бізнес-спільноти та інших зацікавлених сторін. Пропонуємо можливі шляхи вирішення цих проблем:

1. Реформа законодавства: Уряд повинен спростити та уніфікувати законодавство, зменшити адміністративну тяганину та надмірне регулювання, а також регулярно оновлювати законодавство, щоб воно відповідало потребам сучасного бізнесу.

2. Податкова реформа: Зниження податкового тиску на підприємства, спрощення податкової системи та впровадження прозорих правил можуть сприяти збільшенню конкурентоспроможності підприємств.

3. Підтримка підприємництва: Уряд повинен надавати підприємцям доступ до фінансових ресурсів, навчання та консультацій, а також створювати сприятливі умови для стартапів і інноваційних проектів.

4. Боротьба з корупцією: Ефективна боротьба з корупцією та створення прозорих механізмів контролю можуть зменшити ризики для бізнесу та підвищити довіру до влади.

5. Захист інтелектуальної власності: Уряд повинен розробити ефективну систему захисту інтелектуальної власності та конфіденційності, включаючи суворі правила її порушення та зловживання.

6. Розвиток фінансового ринку: Забезпечення доступу до різних джерел фінансування, включаючи кредити, інвестиції та венчурний капітал, може сприяти стабільному розвитку підприємств.

7. Соціальний захист і підтримка: Підприємці також повинні мати доступ до соціальних гарантій, таких як медичне страхування та пенсійні плани.

8. Сталість та відповідальність: Уряд і громадські організації повинні працювати разом, щоб підтримувати сталість та відповідальну поведінку бізнесу шляхом розвитку екологічних та соціальних стандартів.

Ці заходи мають на меті створити сприятливий бізнес-середовища та забезпечити підприємців можливістю успішно розвивати свою діяльність, стимулюючи економічний розвиток та творчий потенціал суспільства.

Повномасштабна війна в Україні наразі вимагає перегляду та переосмислення підходів до формування політики у сфері державного регулювання економіки та пошуку нових ефективних методів державного управління.

Кожна людина має право на соціальний та міжнародний порядок, за якого права та свободи, викладені у Загальній декларації прав людини, можна вважати повністю здійсненими [2]. І навіть якщо більшість із нас відчують, що таке глобалізація, сама ця концепція є складною і при цьому має найрізноманітніші зв'язки з правами людини.

Ми вважаємо, що секрет міцності вітчизняної економіки та причина перегріву однакові – великі бюджетні витрати. Українська публічна влада активно витрачає гроші на війну, а ці гроші розподіляються по всій економіці країни – через зарплати контрактникам та мобілізованим, виплати пораненим та сім'ям загиблих, через держоборонзамовлення. Ті, хто отримав додаткові гроші, починають їх витрачати - особливо з огляду на те, що на контрактну службу та ТО йдуть переважно ті, хто у звичайному житті заробляє небагато. Таким чином, військові витрати держави розповзаються економікою – у доповідях це називається «бюджетним стимулом», тобто просто високими витратами держави.

Майже два роки війни і вже видно, як українська економіка взагалі і підприємництво виглядає і виглядатиме: великий оборонний сектор, який живе на державне фінансування; клас «молодих багатих», тобто тих, хто пройшов війну та на ній заробив; а також група тих, хто сильно постраждав від війни та потребує допомоги держави; а також масований імпорт із Європи, США та постійні спроби залишитися на плаву. Нинішня економічна ситуація в Україні фактично виявляється життям у борг, за яке потім доведеться платити.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 42.
2. Загальна декларація прав людини ООН від 10 грудня 1948 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015.
3. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
4. Гавриленко Н.В. Підприємництво і малий бізнес: основні акценти / Гавриленко Н.В. // Науковий вісник. – 2007. – № 17. – С. 31–40.
5. Гавриленко Н.В. Роль малого бізнесу в національній економіці та інструментарій дослідження його фінансової бази / Гавриленко Н.В. // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2007. – № 25. – С. 84-91

Кравець Владислав Ігорович,

здобувач вищої освіти Сумського державного педагогічного
університету імені А.С. Макаренка

Науковий керівник: Іваній Олена Миколаївна,

доцент кафедри права та методики викладання правознавства
Сумського державного педагогічного університету А. С. Макаренка

ГАРАНТІЇ ПРАВ ДИТИНИ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ: ПРИНЦИПИ ТА ЗАХОДИ ЗАХИСТУ

Освіта відіграє в житті людини дуже важливу роль. Завдяки їй у людини формується характер, погляд на життя, суспільні інтереси й власні принципи. Освіта — своєрідний моральний ґрунт кожної людини. Права дитини якнайкраще можна зрозуміти тоді, коли їх пізнають у дії. Щоденне дошкільне та шкільне життя дає певний досвід і може підсилити формальне вивчення таких абстрактних понять, як свобода, право, толерантність, справедливість і правда. Розвиток дитини забезпечується здійсненням її права на освіту.

Законодавство України про освіту ґрунтується на Конституції України 1996 р., Законі України «Про освіту» 2017 р., та інших нормативно-правових актах. Право на освіту мають усі громадяни України. Це право забезпечується на підставі створення в державі відповідних умов. Громадяни інших держав та особи без громадянства здобувають освіту в закладах освіти України нарівні із громадянами України. Основними принципами освіти в Україні є:

- доступність для кожного громадянина усіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- рівність умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку;